

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research methodology) โดยมีรายละเอียดต่างๆดังนี้

ประชากรในงานวิจัย

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,604,772 คน จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ 50 เขต จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ คำนวณจำนวนตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541 : 24) ซึ่งประกอบด้วยค่าความเชื่อมั่น (Confidence Level) ที่ 95.5 % และค่าความผิดพลาด (Margin Error) ของผลการวิจัยที่ $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 400 คน

แนวทางการสุ่มตัวอย่าง

แนวทางในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนหลักจำนวน 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการกำหนดโควต้า (Quota Sampling) โดยดำเนินการกำหนดโควต้าของกลุ่มตัวอย่าง ตามการกระจายอำนาจบริหารโซน ซึ่งแบ่งกลุ่ม 50 เขต ออกเป็น 6 โซน จากข้อมูลของกองปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานครโดยทำการสุ่มตัวอย่างโซนละ 4 เขตดังนี้

1. กลุ่มรัตนโกสินทร์ ได้แก่ เขตดุสิต, เขตราชเทวี, เขตปทุมวัน และเขตบางรัก
2. กลุ่มบูรพา ได้แก่ เขตดอนเมือง, เขตบางเขน, เขตบางกะปิและเขตลาดพร้าว
3. กลุ่มศรีนครินทร์ ได้แก่ เขตสะพานสูง, เขตมีนบุรี, เขตประเวศและเขตลาดกระบัง
4. กลุ่มเจ้าพระยา ได้แก่ เขตคลองเตย, เขตบางนา, เขตสาทรและเขตดินแดง
5. กลุ่มกรุงธนใต้ ได้แก่ เขตบางแค, เขตคลองสาน, เขตธนบุรีและ เขตบางขุนเทียน
6. กลุ่มกรุงธนเหนือ ได้แก่ เขตตลิ่งชัน, เขตบางกอกน้อย, เขตทวีวัฒนาและเขตภาษีเจริญ

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณลักษณะดังนี้

ใน 1 เขต ให้สำรวจชุมชนบ้านจัดสรร หรือชุมชนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง 1 ชุมชน และสำรวจชุมชนแออัดหรือชุมชนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อีก 1 ชุมชน จำนวนคนทั้งสิ้น 20 คน ดังนั้นเมื่อสำรวจใน 1 กลุ่มซึ่งมี 4 เขตจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 80 คน และเมื่อทำการสำรวจครบทั้ง 6 กลุ่มจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 480 คน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปรตาม

การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 2

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปรตาม

ระดับการรับรู้และประเด็นที่ได้รับจาก

การประชาสัมพันธ์โครงการของกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 3

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจ

สมมติฐานข้อที่ 4

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปรตาม

ความคาดหวัง

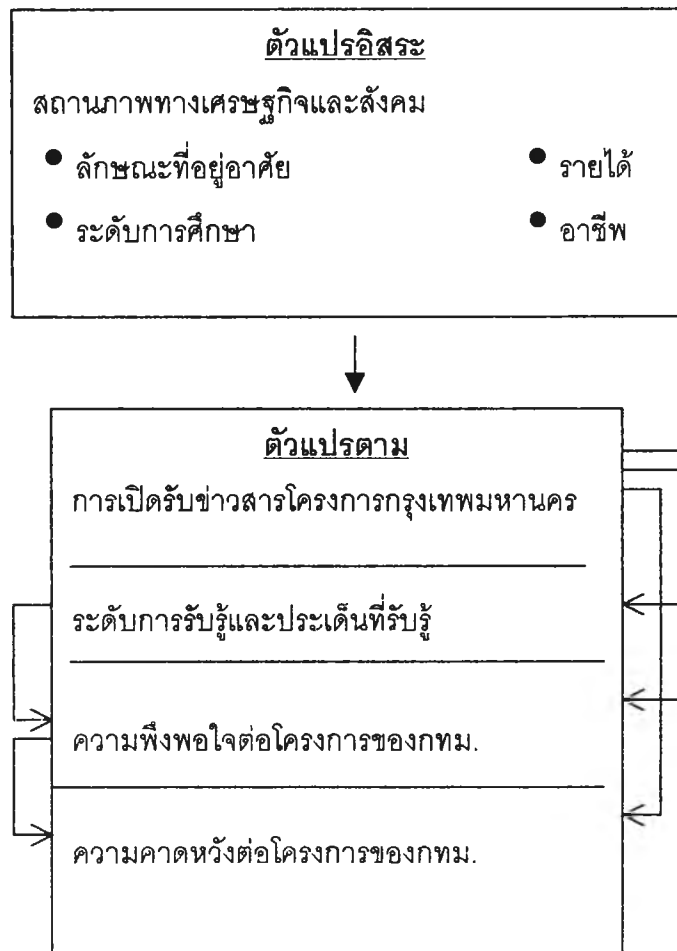
สมมติฐานข้อที่ 5

ตัวแปรอิสระ

การเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรตาม

การรับรู้ ความพึงพอใจและความคาดหวัง

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆในสมมติฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม โดยลักษณะของคำถามแบ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close Ended Question) แบบมีตัวเลือกให้เลือกตอบ และแบบที่มีคำตอบในลักษณะมาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) และคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เกี่ยวกับความคาดหวังต่อการดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานคร โดยจัดคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ และแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น

- ตอนที่ 1   ข้อมูลลักษณะประชากร จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 2   การเปิดรับสื่อ จำนวน 9 ข้อ
- ตอนที่ 3   ระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชนต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร
จำนวน 11 ข้อ
- ตอนที่ 4   ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร
จำนวน 11 ข้อ
- ตอนที่ 5   ความคาดหวังของประชาชนต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร
จำนวน 12 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ (การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ)

1) การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Test of Validity)

เพื่อเป็นตัวตัดสินว่าเครื่องมือที่ใช้วัดนี้ใช้ได้หรือไม่ สามารถวัดค่าของตัวแปรได้อย่างถูกต้องตามที่ต้องการจะวัดหรือไม่ โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงขึ้นไปให้ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ว่าคำถามที่ใช้วัดตัวแปรมีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระหรือความหมายทั้งหมดของตัวแปรที่ต้องการวัดหรือไม่

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Test of Reliability)

หลังจากทำการทดสอบความเที่ยงตรงเรียบร้อยแล้ว จะต้องทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือเพื่อให้แน่ใจว่า หากผู้วิจัยทำการวัดด้วยวิธีการเดียวกัน เครื่องมือชุดเดียวกันหลายๆ ครั้งแล้ว ผลที่ได้จากการวัดแต่ละครั้งจะมีความคงที่แน่นอนหรือมีความสอดคล้องกัน โดยนำ

แบบสอบถามไปทดลองใช้ก่อนกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจริงมากที่สุด จำนวน 30 คน หาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด โดยใช้วิธีการของ Cronbach ค่าความเชื่อถือที่ได้จากวิธีการนี้เรียกว่า Coefficient Alpha (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541:192) ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือดังนี้

2.1 การเปิดรับข่าวสาร มีค่า Coefficient Alpha เท่ากับ.82

2.2 การรับรู้โครงการของกรุงเทพมหานคร มีค่า Coefficient Alpha เท่ากับ .88

2.3 ความพึงพอใจต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร มีค่า Coefficient Alpha เท่ากับ .92

2.4 ความคาดหวังต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร มีค่า Coefficient Alpha เท่ากับ .85

สรุปได้ว่าแบบสอบถามทั้ง 4 ตอนดังกล่าว มีความเชื่อถือได้สูงสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้เลย

แนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด สํารวจการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended question) และคำถามปลายปิด (Close – ended questions)

- พนักงานสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบตัวต่อตัว (face – to – face interview) ตามประเด็นที่ระบุในแบบสัมภาษณ์

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร

- พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารทั่วไป กำหนดค่าคะแนนดังนี้

ทุกวันหรือประมาณสัปดาห์ละ 5-6 ครั้ง	ให้ 5 คะแนน
สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	ให้ 4 คะแนน

สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ให้ 3 คะแนน
นานๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เคยติดตามเลย	ให้ 1 คะแนน

แปลค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร สูงมาก	4.50-5.00
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร สูง	3.50-4.49
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร ปานกลาง	2.50-3.49
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร ต่ำ	1.50-2.49
พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร ต่ำมาก	1.00-1.49

2. ระดับการรับรู้เกี่ยวกับโครงการของกรุงเทพมหานคร

ทราบเป็นอย่างดีมาก (ร่วมวางแผนและดำเนินโครงการ)	ให้ 5 คะแนน
ทราบเป็นอย่างดี	ให้ 4 คะแนน
ทราบในรายละเอียดพอสมควร	ให้ 3 คะแนน
ทราบบ้างเล็กน้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่ทราบ	ให้ 1 คะแนน

แปลค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยแบ่งออกเป็นช่วงๆ ดังนี้

มีระดับการรับรู้สูงมาก	4.50-5.00
มีระดับการรับรู้ สูง	3.50-4.49
มีระดับการรับรู้ ปานกลาง	2.50-3.49
มีระดับการรับรู้ ต่ำ	1.50-2.49
มีระดับการรับรู้ ต่ำมาก	1.00-1.49

3. ความพึงพอใจต่อโครงการของกรุงเทพมหานคร

พอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
พอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
พอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
พอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
พอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

แปลค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยแบ่งออกเป็นช่วงๆดังนี้

ระดับสูงมาก	4.50-5.00
ระดับสูง	3.50-4.49
ระดับปานกลาง	2.50-3.49
ระดับต่ำ	1.50-2.49
ระดับต่ำมาก	1.00-1.49

4. ความคาดหวังต่อการดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานคร

คาดหวังมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
คาดหวังมาก	ให้ 4 คะแนน
คาดหวังปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
คาดหวังน้อย	ให้ 2 คะแนน
คาดหวังน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

แปลค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยแบ่งออกเป็นช่วงๆดังนี้

ระดับมากที่สุด	4.50-5.00
ระดับมาก	3.50-4.49
ระดับปานกลาง	2.50-3.49
ระดับน้อย	1.50-2.49
ระดับน้อยมาก	1.00-1.49

วิธีการประมวลผลข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยแสดงผลข้อมูลการวิจัยโดยใช้ตารางแจกแจงข้อมูล (cross-tabulation) ซึ่งแสดงผลด้วยสถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) อาทิ ค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และแสดงผลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way Anova) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่มด้วย t-test และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ Pearson' Product Moment Correlation Coefficient